

Skogbruk, alliemannsrett og sånn

YNGVE HOLTH 3. NOVEMBER 2022

Glommen
Mjøsen
Skog

Bruk av naturen til fornøyer startet på 1800-tallet

Utviklingstrekk

- Nasjonalromantikk: Asbjørnsen og Moe, Ivar Aasen, Aasmund Olavsson Vinje, Th. Kittelsen, Ole Bull med mange flere
- Friluftsliv var for de «kondisjonerte»
Kjendisene (*Amundsen*) *promoterte friluftsliv, 1920-tallet*
- Den norske turistforening ble etablert i 1868
 - *Lad oss gjøre det så lett som mulig for så mange som mulig å komme og se, hva det er som er skjønt i naturen (Thomas Heftye)*
- *Arbeiderbevegelsen* *Arbeiderpartiet* *Jeger og Fiskerforbund (1871)*
- *Første tariffavtale* *Skogarbeiderforbundet* *grafisk forbund, en uke, 1907)*
- *Friluftsliv viktig* *under krigen*
- *Bilen frigis i 1960*

Og så et langt hopp frem

Kontekst: Nedbygging og stengsler

[Forskning](#) [Innrapportering](#) [Vi bruker cookies](#) [English](#)

[> Arbeid, lønn og utdanning](#) [> Befolkning og bolig](#) [> Helse og samfunn](#) [> Miljø og transport](#) [> Næringsliv og teknologi](#) [> Økonomi](#)

[Forsiden](#) / [Natur og miljø](#) / [Areal](#) / Byggeaktivitet i strandsonen

Byggeaktivitet i strandsonen

Oppdatert: 5. juli 2022

Andel potensielt tilgjengelig strandsoneareal
2022

68,4%

Miljødirektoratet har laget en veileder om fjerning av ulovlige stengsler i strandsonen.

Kontekst: Utmark som minimumsfaktor

Tema > Naturvern > Vern av naturområder > Areal- og plansaker > Hyttebygging truer naturen i Norge

Bygging truer naturen i

av Kenneth Eriksen

ealer og arealendringer er, sammen med klimaendringene, de største trusler for arts- og artsmangfold. Det bygges ned stadig mer natur i Norge. Natur som sårbarhet, og som kan hjelpe oss å takle ekstremvær, blir stadig vanligere.

Det er viktig å ha oversikt over arealbruken, men i Norge er det lite kunnskap og turvernforbundet lanserte en oversikt over arealbruk i Norge i 2021 og det som

[Forside](#) [Vårt tilbud](#) [Medlemskap](#) [Frivillig](#) [DNT der du bor](#) [Om DNT](#) [Nettbutikk](#) [Fjell og Vidde](#)

[Forside](#) / [Artikler](#) / [Nyheter](#) / – Haster å grunnlovsfeste allemannsretten

– HASTER Å GRUNNLOVSFESTE ALLEMANNSRETTE

Argumenter

Argumenter som taler **mot** enda strengere lovgivning

- Ulovlige stengsler allerede ulovlige (fril. § 16)
- Bygging allerede strengt lovregulert (pbl.)
- Vanskelig å se for seg at Norge er i ferd med å gå tom for utmark. Hyttebygging i fjellet muligens irriterende – men er det en utfordring for muligheten til å gå på tur?

Argumenter som taler **for** enda strengere lovgivning

- Krevende å praktisere regionale problemstillinger gjennom kommunal arealpolitikk

Grunneiers opplevelser

Heim > Nyhende > Gardseigar såg seg lei av ferdsel over tunet sitt – stengte vegen...

Nyhende

Gardseigar såg seg lei av ferdsel over tunet sitt – stengte vegen til populært turmål

Av Cassandra Grundtvig Jespersen · 28. mai 2020 · 3257

- Annonse -

ANNON
HOS OS

I Stord24 når du fleire
i veka. *

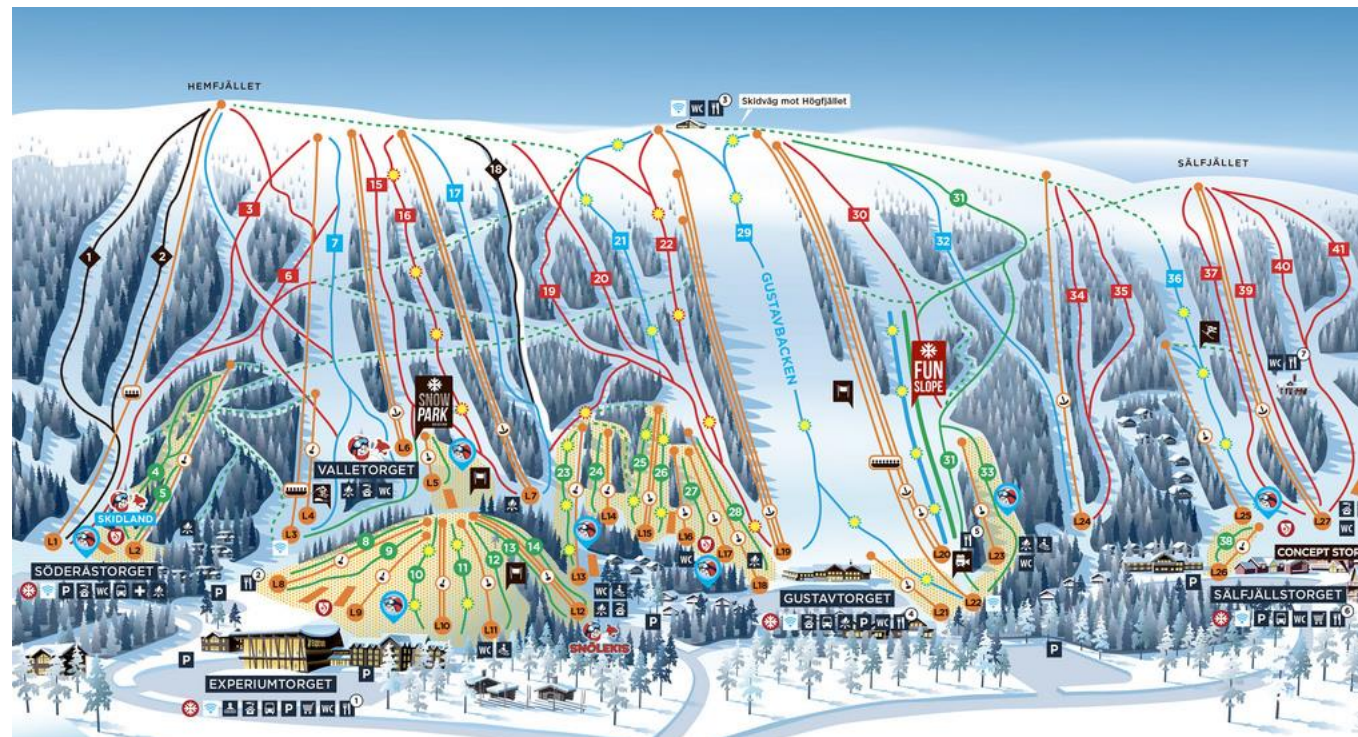
Kontakt oss

Grunneiers opplevelser

- Allmennhetens bruk av utmark er ønsket
- Stort sett små problemer
- Store punktblastninger på enkelte steder.
«Digitale stier» forsterker problemstillingen.
- Friluftslovens bestemmelse om ferdelskultur (§ 11) løser ikke masseturisme
- Oppstår forsøpling der det samler seg mye mennesker + brannfare.
- Friluftsloven har i praksis ingen tilsynsmyndighet eller sanksjoner som fungerer.
- Kommersialisering forsterker effektene – i tillegg til at det er vanskelig å forstå.

Gratissystemets paradoks

- Alpinanlegg i Hovden er utmark i friluftslovens forstand. Der er det fri ferdsel.

Kunst-snø

- **Ingen forskjell på kunstsne og natursne**
- § 14: *Ferdselsrett etter denne lov er ikke til hinder for at eier eller bruker **etter løyve av kommunen** kan kreve en rimelig avgift for adgangen til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde, men avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket. Det kan settes vilkår for slikt løyve.*

Nordkapp

- **Nordkapp-platået er utmark**
- *Scandic må ha tillatelse jf. fril. § 14 til å innkreve parkeringsavgift på opparbeidet parkeringsplass.*

**Gratissystemets paradoks:
Hvem skal finansiere løypekjøring i fremtiden?**

Kommersielle aktører kjører til Nordkapp og besøker en annen kommersiell aktør. Hvorfor skal det være gratis?

The screenshot shows the website for Radio Nordkapp. At the top, there is a navigation bar with links: FORSIDEN, JULETID, PRESSEMELDING, BRANSIEGUIDEN, TJENESTER, FESTIVALER, and NORDKAPPTRAPPA. Below this is a secondary navigation bar with links: Lokal, Politikk, Samferdsel, Næring, Kultur, Sport, and Riks. The main content area features a large image of a man in a suit, likely a politician or official, with a circular inset showing a group of people in a meeting. The headline reads: "Kommunen vant også i lagmannsretten". Below the headline, it says: "Dommen er klar, Nordkapp kommune vant." The article is dated 24.09.2022 08:05 and was last updated at 24.09.2022 09:48. The author is Raymond Elde. The article text states: "Nordkapp kommune vant også i lagmannsretten. Scandic vant ikke fram i ankesaken." and continues with: "...Nordkapp kommune er fornøyd og lettet over dommen fra Hålogaland lagmannsrett. Dommen bekrefter at Nordkapp-platået er

Hva er driverne bak?

- **Folkehelse, friluftsliv, fellesskap etc. er gode verdier.**
- **Velmente følelser – (dog kanskje i liten grad korrigert for empiri)**
- **Nostalgi**
- Utenforliggende motiver (f.eks. «naturkrise»)
- Teknokrati: Troen på at saksbehandlere er bedre egnet til forvaltning enn (lokal)-demokratiet.
- Sentralisering av makt
- Rettsliggjøring av samfunnet.

Hensikten/motivene med grunnlovsfestingen er en refleksjon av driverne

Vil føre til:

- Sentralisering (fra lokalt til f.eks. Statsforvalter)
- Argumenter for økt ressursbruk
- Overprøve utbyggingssaker med hjemmel i grunnloven.
- Kreve at hogst og annen naturbruk tilpasses allemannsretten (fortrinn).

The screenshot shows the 'Store norske leksikon' (The Big Norwegian Encyclopedia) page for 'Klimasøksmålet' (Climate lawsuit). The page header includes the logo and name of the encyclopedia. Below the title, there is a navigation bar with links to 'Store norske leksikon', 'Samfunn', 'Jus', and 'Miljørett'. The main text describes the lawsuit as a case where environmental organizations like Greenpeace and Natur og ungdom sought to stop oil extraction in the Barents Sea, claiming it violated the Norwegian Constitution (Grunnloven) § 112 (environmental paragraph). The text mentions a significant public debate and the legal question of the role of environmental organizations in climate matters.

**STORE
NORSKE
LEKSIKON**

Søk i Store norske leksikon

Klimasøksmålet

Store norske leksikon / Samfunn / Jus / Miljørett

Sakens bakgrunn
Dommen i Oslo tingrett
Dommen i Borgarting lagmannsrett
Høyesterettsdommen
Les mer i Store norske leksikon
Eksterne lenker

Det såkalte klimasøksmålet er en sak hvor miljøvernorganisasjonene Greenpeace og Natur og ungdom i 2016 saksøkte staten med påstand om at utvinningstillatelser til petroleumsvirksomhet i Barentshavet var i strid med Grunnloven § 112 (miljøparagrafen), første og andre ledd, og dermed ugyldige. Saken har skapt stor offentlig debatt og stått sentralt i samfunnsdebatten. Spørsmålet er hvilket rettslig innhold og betydning miljøparagrafen har, og mer overordnet hvilken rolle den kan spille i klimaspørsmål.

kommentar

Alle mann rett til Besseggen

Vi skiter ned naturen, snylter på idrettslag og sliter på bygder og redningsapparat. Og vi skal grunnlovsfeste retten til å gjøre det.

Kø: MDG-er og naturbruker Arne Rønning tror tilgangen til belastet natur må begrenses. Foto: Berit Keilen/NTB scanpix

Hans Bårdsgård

Kommentator

Publisert: 07.08.20, 00:00

Verdier

NYTENKENDE

TILLITSSKAPENDE

ENGASJERTE